

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

55-2

BRNO 2014

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 55
Volume 55

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady <i>Head of editorial board</i>	Pavel Kouřil
Redakční rada <i>Editorial board</i>	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veličák
Odpovědný redaktor <i>Editor in chief</i>	Petr Škrdla
Výkonná redakce <i>Assistant Editors</i>	Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Hedvika Břínková
Technická redakce, sazba <i>Executive Editors, Typography</i>	Alice Del Maschio
Software <i>Software</i>	Adobe InDesign CS5
Vyobrazení na obálce <i>Cover Picture</i>	<i>Mikulčice-Valy, most č. 1. Předběžná rekonstrukce mostu R. Skopala, podle Poláček 2000 (viz obr. 9 na str. 46)</i> <i>Mikulčice-Valy, bridge No. 1. A preliminary reconstruction of the bridge by R. Skopal, in accordance with Poláček 2000 (see Fig. 9 on page 46)</i>
Adresa redakce <i>Address</i>	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk <i>Print</i>	Azu design s.r.o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2014

Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR

Copyright © 2014 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors

Obr. 78. Mokrá – U lomu. Výzkum středověké vápenky.

Abb. 78. Mokrá – U lomu. Freilegung einer mittelalterlichen Kalkofen.

Resumé

Mokrá-Horákov (Kat. Horákov, Bez. Brno-venkov), „Za Horákovskou hájovnou“. Mittelalter. Mittelalterliche Ortswüstung (?). Oberflächensammlung.

MOKRÁ-HORÁKOV (K. Ú. MOKRÁ U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

„U lomu“. Vrcholný středověk. Vápenická pec. Záchranný výzkum.

V roce 2013 proběhla další etapa výzkumu na nalezišti Mokrá-lom X (souřadnice WGS-84, Loc: 49°14'0.883"N, 16°45'36.526"E), kde byla v minulosti odkryta rozměrná kvadratická kanálová vápenka z období vrcholného středověku (Kos 2005; 2006). Tentokrát se výzkum zaměřil na dokončení odkryvu zbývající jihovýchodní části peciště a poměrně rozsáhlého předpolí kolem celého obvodu objektu, který nebyl dosud kompletně prozkoumán (obr. 78).

Za pomoci pásového bagru byl odstraněn z okolí pece náletový porost a provedena mělká skrývka související s odstraněním starších deponií a drnů. Postupně byly odkryty části peciště se dvěma tahovými kanály, které měly jinou podobu nežli čtyři dříve odkryté kanály, jež se lišily jednoznačně svou menší délkou a sklonem plenty. Také v předpeci byly zjištěny náznaky superpozice obslužných jam, které naznačily, že se podařilo zachytit starší fázi objektu, ve které měla vápenka zbudovány pouze dva tahové kanály. Datace období funkce starší pece se nakonec zdařila díky nalezeným fragmentům jediné nádoby, která ji klade do třetí čtvrtiny 13. století (za odborné určení děkuji L. Sedláčkové a R. Procházkovi ze společnosti Archaia Brno, o. p. s., a Archeologického ústavu AV ČR v Brně).

Po začistění plochy na podložní sprašovou hlínu se vyrýsovaly zásypy objektů tvořené tmavší hlínou a vápencovými kameny; některé obsahovaly i koncentrace drobných uhlíků, mazanic a vápna. Ačkoliv se zdálo, že se může jednat i o objekty pravěké, tento předpoklad se nepotvrdil. Pravěké nálezy pocházely vesměs jen z vrstvy, která byla výrazně oslabená o humusové složky a plynule přecházela do podložních hlín, kde ji provázely zlomky keramiky (MMK), broušená a štípaná industrie; část nálezů štípané industrie z podloží bylo možné přisoudit spolehlivě období paleolitu.

K objektu středověké vápenky bylo možné přiřadit pozůstatky žlábků závětrného obvodového hrazení peciště a půdorysů dřevěných staveb. Za poněkud neobvyklý lze označit nález pozůstatků shořelého dřevěného objektu, který souvisel evidentně s manipulací s horkým vápnem po jeho vybrání z pece nebo procesem hašení. Jiné situace naznačily přítomnost dřevěných zavázečních ramp, kterými byl zavážen materiál z vnějšího obvodu do vnitřního prostoru pece. Jiné objekty snad naznačují existenci staveb/ohrad pro ustájení koně či jiného menšího domácího zvířectva.

Petr Kos

Literatura

Kos, P. 2005: Mokrá (okr. Brno-venkov), Mokrá-lom X. Rkp. nálezové zprávy, č.j. 100/05. Uloženo: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Kos, P. 2006: Mokrá (okr. Brno-venkov), Mokrá-lom X. Rkp. nálezové zprávy, č.j. 237/06. Uloženo: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Resumé

Mokrá-Horákov (Kat. Mokrá u Brna, Bez. Brno-venkov), „U lomu“. Mittelalter. Kalkofen. Rettungsgrabung.